

การประเมินสถานการณ์ปัญหายาเสพติด

องค์การบริหารส่วนตำบลจะรัง

ปัญหาเสพติดมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาความยากจน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาทางด้านสังคม ฯลฯ มากยิ่งขึ้น ซึ่งถ้าหากไม่สามารถบูรณาการแก้ไขปัญหาระหว่างยาเสพติดการแก้ไขปัญหามูลฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วก็จะเป็นการยากที่จะแก้ไขปัญหได้อย่างยั่งยืน แนวโน้มที่เพิ่มขึ้นของปัญหาเสพติด มีส่วนโดยตรงที่จะทำให้การแพร่ระบาดในหมู่บ้านลอกเลียนแบบพฤติกรรม หรือเป็นช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เสพ ผู้ค้ายาเสพติด และกลุ่มเสี่ยงโดยเฉพาะกลุ่ม/ชุมชนก็จะมีมากขึ้นตามไปด้วย ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารจะทำให้เกิดปัญหากับเยาวชนได้มากขึ้น อันเป็นผลให้เกิดการขยายตัวของปัญหาเสพติดอย่างสลับซับซ้อนมากกว่าปัจจุบัน

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตระหนักถึงความสอดคล้องกันนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับต่างๆ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน การเฝ้าระวังและสร้าง ความยั่งยืนในการเอาชนะยาเสพติด ซึ่งกำหนดนโยบายให้องค์กรที่เกี่ยวข้องทุกระดับนำไปปฏิบัติและให้พลังมวลชนเป็นปัจจัยสำคัญในการต่อสู้เอาชนะยาเสพติดในลักษณะของการบูรณาการโดยการบริหารจัดการให้มีศูนย์ อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ(ศพส.) เป็นองค์กรอำนวยการระดับชาติและให้มีศูนย์ อำนวยการพลังแผ่นดินระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับกระทรวง กรม หน่วยงาน และระดับภาค/พื้นที่ตามแนว ชายแดน ไปจนถึงระดับจังหวัด รวมทั้งศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดระดับอำเภอและระดับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ทุกส่วนราชการ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นภารกิจเร่งด่วนและเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาให้บรรลุให้เป็นไปตาม กรอบและแนวทางที่คณะกรรมการศูนย์ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดตำบลฯฯ กำหนดนโยบาย ถือปฏิบัติตาม คำสั่งศูนย์ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดตำบลจะรัง เพื่อให้เกิดความสอดคล้องสัมพันธ์ ระหว่างนโยบายและการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับต่างๆ

สถานการณ์ยาเสพติดภายในประเทศ

๒.๑ สถานการณ์การลักลอบนำเข้ายาเสพติด สถานการณ์ปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติดของไทยยังไม่ลดระดับความรุนแรงลง ในช่วงนี้กลุ่มขบวนการ ล่าเสี่ยงมีการเปลี่ยนเส้นทางการเคลื่อนย้ายยาเสพติดออกจากแหล่งผลิตในพื้นที่รัฐฉาน ประเทศเมียนมา นำเข้าสปป.ลาว ก่อนลักลอบนำเข้าไทยส่งผลให้พื้นที่ชายแดนที่ติดกับสปป.ลาว ตั้งแต่พื้นที่ อำเภอยะรัง อำเภอยะรัง จังหวัดเชียงราย และ อำเภอกู่ช้าง อำเภอยะรัง จังหวัดพะเยา ต่อเนื่องไปตลอดถึงชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม) มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดเพิ่มขึ้น พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นพื้นที่ที่มีการลักลอบนำเข้าสูงสุด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ ๓๔๕ คดี ของกลางยาบ้า ๑๗๖.๔๔ ล้านเม็ด เฮโรอีน ๑,๓๒๘ กิโลกรัม ไอซ์ ๑๑,๙๘๔ กิโลกรัม คีตامين ๘๘๐ กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี ๒๘,๗๒๐ กิโลกรัม กัญชา ๓๓,๘๘๕ กิโลกรัม และโคเคน ๑๖.๓ กิโลกรัม มีการจับกุมคดียาบ้าล้านเม็ดขึ้นไป ๔๓ คดี ของกลางรวม ๑๔๑.๖ ล้านเม็ด จับกุมไอซ์ ๑๐๐ กิโลกรัม ขึ้นไป ๒๗ คดี ของกลางรวม ๑๐,๙๖๗ กิโลกรัม จับกุมเฮโรอีน ๑๐๐ กิโลกรัมขึ้นไป ๓ คดี ของกลางรวม ๑,๒๔๘ กิโลกรัม จังหวัดที่มีการนำเข้าสูงสุดคือ จังหวัดนครพนม มีการจับกุม ๕๗ คดี ของกลางยาบ้า ๒๗.๙ ล้านเม็ด ไอซ์ ๑,๑๐๒ กิโลกรัม เฮโรอีน ๘๔๘ กิโลกรัม และกัญชา ๑๑,๔๑๘ กิโลกรัม รองลงมา คือ จังหวัดหนองคาย มีการจับกุม ๕๖ คดี ของกลางยาบ้า

/...๕๓.๘๕ ล้านเม็ด

๕๓.๘๕ ล้านเมต ไอซ์ ๒,๖๘๕ กิโลกรัม กัญชา ๑,๑๑๗ กิโลกรัม และคีตามีน ๔๑๔ กิโลกรัม จังหวัดบึงกาฬ จับกุม ๔๔ คดี ของกลางยาบ้า ๒๐.๕ ล้านเมต ไอซ์ ๑,๗๐๓ กิโลกรัม โคเคน ๑๖.๓ กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี ๒๕,๖๕๐ เมต และกัญชา ๗,๘๕๖ กิโลกรัม ขบวนการลำเลียงส่วนใหญ่เป็นคนนอกภาค แต่มีเครือข่ายชายแดน ด้าน อำเภอบ่อวิน อำเภอสังคม อำเภอมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย, อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ, อำเภอบ่อวิน จังหวัดนครพนม, อำเภอปากชม อ.ด่านซ้าย จังหวัดเลย และ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ด้านพื้นที่ชายแดนภาคเหนือที่เป็นพื้นที่นำเข้าหลัก แม้ว่าการจับกุมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบการจับกุมการนำเข้าทางด่านนี้ได้้น้อยกว่าทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่กลับพบว่าของกลางที่ตรวจยึดได้ ยังคงมีปริมาณที่สูงอยู่ มีการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ ๑๖๑ คดี ของกลางยาบ้า ๑๕๖.๖๘ ล้านเมต เฮโรอีน ๑,๖๕๓ กิโลกรัม ไอซ์ ๑,๙๙๗ กิโลกรัม และคีตามีน ๒๑๐ กิโลกรัม เป็นการจับกุมคดียาบ้าล้านเมตขึ้นไป ๓๓ คดี ของกลางรวม ๑๓๗ ล้านเมต จับกุมไอซ์ ๑๐๐ กิโลกรัม ขึ้นไป ๘ คดี ของกลางรวม ๑,๖๒๘ กิโลกรัม จับกุมเฮโรอีน ๑๐๐ ขึ้นไป ๓ คดี ของกลางรวม ๑,๔๔๑ กิโลกรัม บ่งชี้ให้เห็นถึงความพยายามในการลักลอบนำเข้าของกลุ่มการค้ายาเสพติดที่เร่งนำเข้าครั้งละปริมาณมากในพื้นที่ที่มีโอกาส ซึ่งพบว่าชายแดนจังหวัดที่ติดกับสปป.ลาว (จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา) ยังคงเป็นพื้นที่เป้าหมายที่กลุ่มขบวนการพยายามลักลอบนำเข้าอย่างต่อเนื่อง ขณะที่พื้นที่ชายแดน ที่ติดกับเมียนมา ด้าน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายยังคงปรากฏพบการลักลอบ นำเข้ายาเสพติดในปริมาณมากเช่นกัน ปัญหาการลักลอบนำเข้าครั้งละปริมาณมากอย่างต่อเนื่อง ทำให้มียาเสพติดจำนวนมาก หลุดรอดเข้ามาในพื้นที่ ตอนในของประเทศได้ แม้จะมีการสกัดกั้นจับกุมในพื้นที่ชายแดนได้เป็นจำนวนมากแล้วก็ตาม จากข้อมูลการจับกุม คดีรายสำคัญ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการตรวจยึดได้ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ๓๓ คดี ของกลางยาบ้า ๒๔.๙ ล้านเมต เฮโรอีน ๔๐๐ กิโลกรัม ไอซ์ ๑๔๒ กิโลกรัม และคีตามีน ๑๑๕ กิโลกรัม ภาคกลาง ๑๖๑ คดี ของกลางยาบ้า ๑๑๖.๔ ล้านเมต เฮโรอีน ๑,๒๕๓ กิโลกรัม ไอซ์ ๒,๕๗๖ กิโลกรัม คีตามีน ๕๘๒ กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี ๖๘,๙๙๘ กิโลกรัม กัญชา ๕,๓๑๘ กิโลกรัม และโคเคน ๓๙ กิโลกรัม กรุงเทพมหานคร ๕๒ คดี ของกลางยาบ้า ๑๓.๕ ล้านเมต เฮโรอีน ๔๘๖ กก. ไอซ์ ๔๘๓ กิโลกรัม คีตามีน ๒๑๔ กิโลกรัม กัญชา ๒,๑๑๒ กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี ๖,๓๒๖ เมต และโคเคน ๔ กิโลกรัม และภาคใต้ ๑๕๙ คดี ของกลางยาบ้า ๒๐.๕ ล้านเมต เฮโรอีน ๒๓๑ กิโลกรัม ไอซ์ ๕,๐๑๓ กิโลกรัม คีตามีน ๑ กิโลกรัม และกัญชา ๒,๐๐๙ กิโลกรัม การลักลอบลำเลียงยาเสพติดในปริมาณมากมีวิธีการลำเลียงที่นิยมใช้อยู่ ๓ ลักษณะคือ อากาศยานบรรทุก พืชผลทางการเกษตร ใช้รถยนต์กระบะดัดแปลงทำเป็นตู้ทิปสำหรับขนส่งสินค้าลำเลียงโดยรถยนต์ส่วนบุคคล เป็นขบวนลำเลียง มีรถนำขบวน โดยแบบแผนประทุษกรรมที่น่าสนใจในปัจจุบัน มียาบ้าหลักล้านเมตที่ถูกสกัดกั้น จับยึดได้ในพื้นที่ตอนในของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่ชุกชอนไปกับรถยนต์บรรทุกหรือรถพ่วงขนาดใหญ่ วิ่งหลบเลี่ยงด่าน แล้วนำยาเสพติดมาพักเก็บไว้ตามโกดังในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง หรือภาคกลาง ก่อนส่งไปยังภาคใต้ นอกจากนี้ยังสามารถจับกุมการลักลอบส่งออกยาเสพติดไปยังต่างประเทศ ที่น่าสนใจ ได้แก่ การส่งออกยาเสพติด ทางพัสดุไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ปลายทางส่วนใหญ่จะอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย และการส่งออกไปกับสินค้าทางเรือ นอกจากนี้ไทยประสบกับปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำแล้ว ยังพบการลักลอบ นำเข้ายาเสพติดจากภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก ที่สำคัญได้แก่ การลักลอบนำเข้าโคเคนของกลุ่มแอฟริกันตะวันตก จากทวีปอเมริกาใต้ ผ่านทางอากาศยานต่าง ๆ และนำเข้ามาผ่านทางชายแดนทางบก โดยการเลี้ยวไปลงที่ท่าอากาศยาน

/...ของ สปป.ลาว

ของ สปป.ลาว ก่อนที่จะลักลอบลำเลียงนำเข้าไทยผ่านชายแดนทางบก ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบการจับกุมโคเคน ทั้งหมด ๔๙ คดี ของกลางโคเคน ๔๕.๘ กิโลกรัม (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบการจับกุมโคเคนทั้งหมด ๕๐ คดี ของกลางโคเคน ๒๖.๘ กิโลกรัม) และการลักลอบนำเข้าเฮโรอีน (ยาไอ) ผ่านทางพสุภูมิไปรษณีย์ระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยมีประเทศต้นทางส่วนใหญ่มาจากทวีปยุโรป ที่สำคัญคือ ประเทศเยอรมนี โปรตุเกส ฝรั่งเศส เบลเยียม และเนเธอร์แลนด์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบการจับกุมคดียาไอทั้งหมด ๓๐๓ คดี ของกลางเฮโรอีน ๔๓๐,๑๓๐ เม็ด (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบการจับกุมคดียาไอทั้งหมด ๒๕๙ คดี ของกลางเฮโรอีน ๔๙๑,๐๗๐ เม็ด)

๒.๒ สถานการณ์การค้าและการแพร่ระบาดของยาเสพติด

สถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทยยังไม่ลดระดับความรุนแรงลง อันเป็นผลมาจากการขยายตัวของการผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำในช่วงหลายปีที่ผ่านมา กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดยังมีการลักลอบนำยาเสพติดจำนวนมากเข้ามายังประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีการจับกุมยาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ (ยาบ้า และไอซ์) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการจับกุมคดียาเสพติดทั้งหมด ๓๓๗,๑๘๖ คดีผู้ต้องหา ๓๕๐,๗๕๘ คน ของกลางยาบ้า ๕๕๔.๗ ล้านเม็ด ไอซ์ ๒๖,๖๖๒ กิโลกรัม เฮโรอีน ๔,๕๒๐ กก. คีตามีน ๑,๓๕๐ กิโลกรัม โคเคน ๔๕ กิโลกรัม เฮโรอีน ๔๔๗,๒๑๓ เม็ด และกัญชา ๔๑,๕๗๓ กิโลกรัม (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓) มีการจับกุมคดียาเสพติดทั้งหมด ๓๒๔,๕๕๒ คดีผู้ต้องหา ๓๓๘,๕๖๐ คน ของกลางยาบ้า ๓๑๙.๑ ล้านเม็ด ไอซ์ ๒๓,๘๗๒ กิโลกรัม เฮโรอีน ๕๙๗ กิโลกรัม คีตามีน ๑,๓๔๒ กิโลกรัม โคเคน ๒๓ กิโลกรัม เฮโรอีน ๕๑๐,๒๒๓ เม็ดและกัญชา ๙,๒๒๗ กิโลกรัม) การแสวงประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในการค้ายาเสพติด การติดต่อสื่อสาร การเงินการขนส่ง มีมากขึ้น ส่งผลให้ยาเสพติดกับผู้เสพใกล้กันมากขึ้นด้วยเทคโนโลยี การค้ายาเสพติดในปัจจุบัน นอกจากการค้ายาเสพติดแบบทั่วไปแล้ว ยังพบว่ากลุ่มผู้ค้ายาเสพติดได้ใช้ช่องทางออนไลน์ควบคู่กับการส่งยาเสพติดทางพสุภูมิไปรษณีย์ในการกระจายยาเสพติดไปสู่กลุ่มผู้เสพยามากขึ้น เช่น Line Twitter Facebook Instagram ฯลฯ โดยเฉพาะช่องทาง Twitter เป็นช่องทางที่ได้รับความนิยมสูงสุดในการซื้อขาย ซึ่งกลุ่มผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชนพบว่ามี การซื้อขายยาเสพติดเกือบทุกชนิดอย่างแพร่หลาย แฉงราคาขายชัดเจน มีช่องทางการส่งให้เลือกหลากหลายเช่น นักรับ ส่งผ่านไปรษณีย์ทั้งภาครัฐและเอกชน ปัจจุบันธุรกิจทางโลจิสติกส์ที่ระบบในประเทศไทยมีอัตราขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทำให้การขนส่งมีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้นสถานการณ์ การแพร่ระบาดของยาเสพติดมีแนวโน้มที่แพร่ระบาดมากขึ้น ตามการขับเคลื่อนของอุปทาน (Supply) ของการผลิตยาเสพติดนอกประเทศ จากปริมาณยาเสพติดที่มีการลักลอบนำเข้าเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ยาเสพติดกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ และด้วยกลยุทธ์การค้าของกลุ่มนักค้ายาเสพติดที่ทำให้ยาเสพติดมีราคาที่ถูกลง ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นการใช้ยาเสพติดในประเทศ ผู้เสพยาใหม่จะเข้าสู่วงจรยาเสพติดมากขึ้นจากข้อมูลผู้เข้าบำบัดรักษาที่เข้าสู่ระบบจะพบสัดส่วนผู้เสพยาใหม่ถึง ร้อยละ ๗๐.๓๔ ไม่นับรวมผู้เสพยาจำนวนมากที่ยังไม่เข้าสู่ระบบการบำบัดรักษา หลบซ่อนไม่แสดงตัว จนเกิดภาวะการเสพติดซ้ำ ซึ่งจะส่งผลต่ออาการทางจิตเวชจากยาเสพติด ข้อมูลจากระบบการบำบัดรักษายาเสพติด (บสต.) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ยาเสพติด ๑๕๕,๕๐๐ ราย (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ยาเสพติด ๒๑๒,๖๔๖ ราย) ส่วนใหญ่ยังคงเป็นเพศชาย ร้อยละ ๘๙.๖๖ เมื่อพิจารณาจากกลุ่มอายุของผู้เข้าบำบัดทั้งหมด

/...ส่วนใหญ่กลุ่มอายุ

ส่วนใหญ่ในกลุ่มอายุ ๒๕ - ๒๙ ปี ร้อยละ ๑๘.๒๔ รองลงมา คือ กลุ่มอายุ ๒๐ - ๒๔ ปี ร้อยละ ๑๗.๐๑ กลุ่มอายุ ๓๐ - ๓๔ ปี ร้อยละ ๑๕.๒๙ และกลุ่มอายุ ๓๕ - ๓๙ ปี ร้อยละ ๑๓.๗๘ ผู้เข้าบำบัดรักษาส่วนใหญ่เป็นผู้เสพ ร้อยละ ๖๓.๖๑ รองลงมาคือผู้ติด ร้อยละ ๓๑.๙๙ และผู้ใช้ ร้อยละ ๔.๔๐ ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุด คือ ยาบ้า (ร้อยละ ๗๙.๒) รองลงมาคือ ไอซ์ (ร้อยละ ๘.๓) กัญชา (ร้อยละ ๔.๔) และเฮโรอีน ร้อยละ ๓.๓ สำหรับยาเสพติดที่ต้องเฝ้าระวัง คือ ไอซ์ ที่พบการแพร่ระบาดเพิ่มขึ้นและเฮโรอีน ที่พบการแพร่ระบาดใน กลุ่มเด็กและเยาวชนในบางพื้นที่ เช่น กรุงเทพมหานคร และ จังหวัดกาญจนบุรี นอกจากนี้ยังเริ่มพบการใช้ยา เสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทแบบผสมหลายชนิด (Drugs Cocktail) ในกลุ่มเด็กและเยาวชน

๓. แนวโน้มสถานการณ์ปัญหาเสพติด

๓.๑ สถานการณ์การผลิตยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ จะส่งผลกระทบต่อ สถานการณ์ยาเสพติดทั้งในภูมิภาคและนอกภูมิภาค

๓.๒ ปัจจัยทางด้านการเมืองของประเทศเมียนมา จะส่งผลกระทบต่อระดับความเข้มข้นของปฏิบัติการปราบปราม ยา เสพติดของเมียนมา และจะเป็นปัจจัยกระตุ้นให้กลุ่มผู้ผลิตเร่งผลิตและลำเลียงยาเสพติดออกมา

๓.๓ กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดยังคงมีความพยายามที่จะลักลอบลำเลียงยาเสพติดผ่านไทยเพื่อส่งต่อไปยัง ประเทศที่สามมากขึ้น

๓.๔ การขยายตัวของการค้ายาเสพติดออนไลน์ควบคู่กับการส่งยาเสพติดทางพัสดุไปรษณีย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๓.๕ ยาเสพติดที่ต้องเฝ้าระวัง คือ ไอซ์ และเฮโรอีน